

Co je Jiráskův Hronov?

Opravdu je Jiráskův Hronov jakýmsi nejvyšším kolem, k němuž všichni směřují a o něž soutěží?

V umění je soutěž vždycky tak trochu nesmysl, neboť soupeří věci neměřitelné a nesouměřitelné. Lze ji pochopit jako nutnost při výběru z krajských přehlídek na oborové národní přehlídce. Ale Loutkářská Chrudim či Dětská scéna nejsou soutěží o postup na Jiráskův Hronov. Jsou to autonomní vrcholné, podle vlastních propozic nesoutěžní přehlídky svých oborů, na nichž soubory, seminaristé a další zájemci pod vedením renomovaných odborníků poznávají a řeší problematiku svého oboru. A pokud ony přehlídky vysílají někoho na Jiráskův Hronov, měly by tam jejich poroty – ony a právě jen ony (ostatně kdo soudný může říci, že je nejlepším odborníkem v celé České republice a to ještě na sedm či deset divadelních oborů) – vybírat ne jakési „vítěze“, nýbrž ty, kdo mohou z daného oboru přinést divadelnictví jako celku něco specifického, svého, pro ostatní inspirativního.

Mezioborová přehlídka, jíž Hronov je, by neměla být přehlídkou „vítězů“, nýbrž přehlídkou divadelních možností, nabídek, inspirací jednotlivých oborů. A to ani

strana 2 →

Diskuse

Má smysl scházet se k diskusím o zhlédnutých představeních?

čtete na straně 11

Hulcovy hronovské hvězdy

Každoročně máváme Vladimíru Hulcovi, který nám tu zanechal své oblíbené hvězdné tabulky.

čtete na straně 12

Vážený pane profesore

Problém je podle mého mínění nepříznivá kombinace okolností, která vyžaduje řešení, což rozhodně ideálním PC nevystihuje.

čtete na straně 14

PŘEDPOVĚĎ NA STŘEDU

Polojasno až oblačno a ojediněle přeháňky. Nejnižší noční teploty 13 až 9 °C, nejvyšší denní 22 až 26 °C. Mírný severozápadní vítr.

zdaleka nemusí naplňovat ten „nejlepší“, ale ten, kdo přichází s něčím pro daný obor typickým a zároveň objevným.

Ale aby se ona inspirativnost mohla plně uplatnit, bylo by ještě žádoucí, aby na Jiráskově Hronově – v diskusním klubu i v tzv. PC – byli odborníci z různých oborů, kteří dokáží na ona specifika upozornit, analyzovat je a přiblížit ostatním; tedy odborníci s hlubšími znalostmi o divadle hraném dětmi, tanečním divadle, loutkovém divadle... Eintopf všeooborných odborníků, u nichž je jedno, zda zasedají v porotě Wolkrova Prostějova, Volyňského pikniku nebo Mladé scény není tou pravou cestou.

Prostě: Jiráskův Hronov by neměl být výkladní skříní, ale dílnou mezioborové inspirace. Proto by se o něj nemělo soutěžit, nýbrž by se na něj mělo vybírat z hlediska inspirativnosti. Přesto, že jenom lízat smetanu je snazší a získá to větší aplaus.

Luděk Richter

Sponzoři 82. Jiráskova Hronova

Wikov MGI a. s. - generální partner
 Jiří Grätz - CES - EKO
 Primátor a. s. Náchod
 Saar Gummi Czech, s. r. o.
 STRABAG a. s.
 Marius Pedersen, a. s. Hradec Králové
 Sico Rubena, s. r. o., Velké Poříčí
 DABONA s. r. o. Rychnov nad Kněžnou
 TSR Czech Republic s. r. o.
 Česká spořitelna, a. s.
 INTERNET 2
 DLNK s.r.o.
 COROLL s. r. o. Hronov
 Vodovody a Kanalizace, a. s. Náchod
 Konica Minolta Business Solutions
 Czech,
 s. r. o. H. Králové
 HAŠPL a. s. Velké Poříčí
 ČSOB, a. s. Náchod
 Veba, textilní závod, a. s. Broumov
 Pekařství „U Zvonu“ Náchod

Nová doba žádá nový systém loutkového divadla

Režisér Jiří Adámek je letos na Jiráskově Hronově úplně poprvé. Absolvent Katedry alternativního divadla DAMU začínal experimenty s loutkovým divadlem a později si začal budovat vlastní poetiku založenou na hudební struktuře, stylizovaném herectví a hraní si s jazykem. Od roku 2007 vede soubor Boca Loca LAB. Na Hronově má seminář DOC jako Od dokumentu k divadlu.

Opravdu jsi nikdy na Hronově nebyl? Ani jako seminarista? Jaké máš po prvních dnech dojmy?

Byl jsem dost zvědavý, protože Hronov je fenomén, o kterém jsem hodně slyšel. Cesta, kterou jsem se k divadlu dostal, je ale z podstaty úplně jiná, než u lidí, kteří prošli amatérským prostředím.

Nikdy jsi nedělal amatérské divadlo?

Nikdy jsem ho nedělal a nikdy mi nebylo nijak blízké. Pak se stalo, že jsem byl dvakrát na Loutkářské Chrudimi. Hodně mě tam bavilo vést režijní semináře a moc mě nebavilo koukat se na představení. Pak mě Lenka Huláková pozvala na Šrámkův Písek, což jsem tehdy přijal hlavně proto, že ta přehlídka byla kratičká. A Písek mě zcela zaskočil, protože mě to tam po všech stránkách velice bavilo – bavila mě porota, představení i lidé. A tam mě teprve začalo amatérské divadlo zajímat. Pak mě oslovila Simona Bezoušková a po písecké zkušenosti jsem se sem docela těšil. Seminář mě baví moc, seminaristé jsou při věci. Představení zatím stojí za to, abych je viděl. A celková atmosféra mi přijde taková... nezamídrákováná.

Jak se tedy po své chrudimské, písecké a teď čerstvé hronovské zkušenosti na amatérské divadlo díváš?

První, co mě napadá, je to, že důvodů, proč dělat divadlo, může být v profesionálním i amatérském divadle strašně moc. Ale málokdy je tím důvodem to opravdu podstatné, bytostná naléhavá potřeba. Nečekal jsem, že mezi amatéry objevím tak zajímavé inscenace a pro mě tak podstatné zkušenosti. Z takových bláznivějších věcí, které mi přišly důležité, si pamatuju jednu drsnější performance, kterou jsme na Hronov poslali z Šrámkova Písku, jmenovala se Wir Tanzen Konzertriet! a režíroval ji Jan Mocek. Dalším příkladem pro mě jsou Divadlo Kámen nebo Divadlo Potrvá, nebo z letošního roku

inscenace Faidra běží o život. A vůbec mi tady některé věci přijdou současnější. Jako by studovaní divadelníci, kteří procházejí tradiční školou a řemeslem, měli trochu svázanější ruce v tom, kam se rozlétnout. Fascinuje mě, jak se všechen ten materiál v mozkovně lidí seskládá do nějakého složitějšího vrstevnatého „patvaru“, to se asi amatérům dělá snáze než profesionálům. Ale samozřejmě mluvím jen o několika nejlepších, špičkových, přehlídkami prověřených představeních, rozhodně nemluvím o amatérském divadle obecně.

Děláš specifický druh divadla, který – jak jsem si přečetl – kombinuje hudbu, stylizované herectví a zvláštní přístup k jazyku. Co si pod tím mám představit?

Vznikalo to postupně a složitě. Dnes už to dokážu i teoreticky vysvětlit, až je mi občas samotnému protivné, že o tom umím mluvit, což je vždycky trochu ke škodě. V Polsku se tomu říká „režírovat přes formu“, v češtině pro to výraz nemáme.

Znamená to, že se inscenace nekonstruuje od toho, že se vezme text, interpretuje se a pro ty významy se pak hledá forma. Naopak se něco sděluje samotnou formou a řeší se skladba prvků na jevišti. Mým druhým principem je dominance akustických vjemů oproti vizuálním. První představení, kde se mi podařilo některé postupy dotáhnout do důslednosti, bylo Tiká, tiká politika. Čtyři lidé v něm stojí nehnutě u mikrofonu a velké množství procesů se děje jen v jejich ústech a tudíž v akustickém vjemu. Tím vzniká napětí, které je důležité.

A pak – v naší rodině všichni pořád dělají slovní hříčky, až je to někdy dotěrné a někdy to není moc vtípné. To mě taky docela hodně určuje, některým věcem prostě neporučíš. Třeba v Evropanech máme jednu pasáž postavenou na tom, že holky hrozně roztomile říkají slovo „med“. Jednou z toho vznikne Medveděv – versus Putin, podruhé medvídek jménem Mohammed – v souvislosti s aférou, kdy byla ukamenována učitelka, která dětem dovolila, aby medvídko pojmenovaly Mohammed. A potřetí jde o čínské jedovaté hračky, které zaplavily Evropu a jednou z nich je medvídek. Slovní hříčky ale nikdy nejsou jen samy pro sebe, vždycky nesou téma. V tom příkladu třeba jde o tři politické hrozby pro Evropu: Rusko, muslimy a Čínu. Takže tam je vrstva akustická – herečky hrající si se slovem med, pak rovina slovních hříček a zároveň jde o téma.

Řešíš ve svých inscenacích často aktuální politická témata?

Ano a ne. Měl jsem fázi, kdy jsem se hodně vyrovnával s proměnou doby a s tím, jak je dnes nastavený svět, politika, média a internet. A občas se mi to vrací – teď se třeba na semináři zabýváme veřejnými proslovy, hodnotíme, jak David Rath mluvil ve sněmovně. Cítím se v tom jak ryba ve vodě. Ale teď zase pracuju na představení, které se zabývá intimním světem dvou lidí. Zatím je dělám pro rozhlas, ale mělo by z toho být i divadlo, takové koncertované hádky a dialogy dvou lidí, kteří spolu dlouho žijí. Takže u mě spíš záleží na období. Každopádně politiku hodně prožívám a sleduju, hodně o ní čtu a přemýšlím o ní, a odráží se to i v divadle. Zároveň mě zajímá Evropa, její identita a historie, kam směřujeme a proč.

Ve svých začátcích jsi dělal loutkové divadlo. Už jsi s ním skončil?

Neskončil, dělávám v Minoru představení pro děti, tam se to loutkové myšlení víc nebo míň odráží. Dělali jsme třeba Můj atlas světa a jedna scéna je založená na mikroskopických loutkách a podle mě to moc hezky funguje.

Moment, jak velké jsou mikroskopické loutky?

Mají dva centimetry a nejsou vidět. Ale herci s nimi jistým způsobem nakládají, celé se to točí na kameru a vzniká jako by akční animovaný film. Ale není to jen formální hříčka, má to i smysl.

Takže loutky nepovažuješ zdaleka za mrtvou záležitost?

Loutky nemůžou být mrtvá záležitost. Jsem přesvědčený o tom, že se ještě nikomu nepodařilo dostatečně pochopit, že nová doba žádá úplně jiný systém loutkového divadla. Nemyslím si, že budoucnost je v Naivním divadle, Draku, Alfě a podobných divadlech. Myslím si, že jediná možná budoucnost loutek je v umanutých jednotlivcích nebo malých skupinách, které každá totálně promakají svůj styl loutkového divadla. A na to nereaguje ani DAMU, ani kulturní politika, nikdo. Jsme ve slepé uličce, která se musí překonat.

David Slížek

Jiráskova noční můra

Dnes se nám pan Jirásek
Vzbudil vprostřed noci
A hned zkraje večera
Přepadl ho pocit

V domku na něj čekala
Expozice loutek
Paňmáma ho vyzvala
„Nechejte ten koutek!“

Zmaten změnou prostředí
Do nálevny spěchal
Klobouk, gatě, hodinky
Tam za útratu nechal

Po městě se potloukala
Spousta divných postav
Zdrčen pod svou sochou v parku
Used, laje na stav.

Když procitl nad ránem
Všude kolem temno
Jel pak domů kočárem
„To zas bude den, mno.“

Od večera do rána

Cukr, káva, kafekára,
Jagermeister, rum,
Malinové mojito,
Koktejlový boom.

Tramín, pecka, pálava,
Šmalec, sýr a buřt,
Portugal plus cabernet,
Hlavně už nekuř!

Ibalgin a vincentka,
Voda, čaj či juice,
Jiráskova momentka,
Mimo Hronov? Hnus!

PIŠ: Julie

Od nějaké doby – dovolte mně toto poněkud neurčitě určený čas – se na řadě amatérských divadelních festivalů jejich účastníci a část amatérské obce vůbec dělí na „antimacháčkovce“ a „macháčkovce“. Aby bylo hned na počátku jasno: jsem příznivec procesu, jež Petr Macháček se souborem Kámen rozvíjel a rozvíjí. I když jsem si při jeho představení také vytrpěl své a plně jsem chápal ty, kdo prohlašovali, že se dál Macháčkem týrat nikdy nenechají, že na jeho představení už nikdy nepůjdou. A aby opět bylo jasno: i nadále rozumím těm, kdo s jeho poetikou nejsou smířeni a nijak je neláká, zachovávají si rezervu, dokonce zaujímají zcela odmítavý postoj.

A letos je Kámen na JH dvakrát, byť jednou jako náhradník za soubor, jenž nemohl přijet. Jednou byl nominován ze Šrámkova Písku, odkud přichází plným právem, protože jeho scénování je experimentální a tak je smysl této přehlídky definován. A podruhé doporučen z Volyně – tedy z přehlídky činoherního divadla. V tom je asi jádro pudla. Byl jsem už – a to je teprve pondělí – na té betonové pustině mezi Jiráskovým divadlem a sálem Josefa Čapka osloven různými amatéry s dotazem, proč že tu není nějaká skutečná činohra. Dokonce hned na počátku, jen jsem dostal poukaz na ubytování, v krátkém rozhovoru pro rozhlas, jsem byl dotázán, co říkám tomu, že se na Jiráskovu Hronovu neobjevuje žádná Jiráskova hra. Odpověď je ve svém gruntu jednoduchá, byť zároveň zahrnuje spoustu odboček, jež ji komplikují. Vlastně jsem už o tom psal v prvním fosilním sloupku. Je to odmítání závislosti činoherního divadla na tradičním typu textu a scénování v podobě inscenace jako jeho převodu tohoto textu na jeviště. Petr Christov to řekl ve svém článku o přehlídce činohry ve Volyni jasně: autoři jako Jiráskové a Moliérové, ale i Shakespeare nebo Gogol jsou **spolehlivě** mrtví. (Podtrhl J.C.) A do toho vstoupí v programu JH dvakrát Kámen a Petr Macháček a můžeme se začít bavit o tom, co že je to dnes činohra. Neboť je-li činohra mluvené divadlo, pak není snad v českém autorském divadle původní poetiky, která by více stavěla na slovu než ta, kterou produkují Kámen a jeho autor a režisér.

Jan Císař

Relikty HMYZu D. S. Praha

FAIDRA BĚŽÍ O ŽIVOT

- Nelíbilo se mi to, nemám ráda vulgaritu.
- Zrovna se bavíme o tom, že jsme to tak úplně nepochopili.
- Viděl jsem to podruhé. Poprvé jsem s tím měl dost problém, ale po druhém zhlédnutí musím říct, že je to rozhodně kvalitní představení, které na můj vkus používá až moc vulgárních prostředků. Ale zas na druhou stranu věřím, že jsou dobře použité, že divák není po celou dobu představení pod tlakem a má možnost si vydechnout.
- Mně se to líbilo moc. Chytré divadlo, jasná a srozumitelná. Nabídlo mi hodně podnětů k přemýšlení, hlavně o tom, kdo je viněn.
- Nechci se k tomu vůbec vyjadřovat.
- Nevím, co si o tom mám myslet.
- Byla jsem vtažena do příběhu a zaujalo mě to.

Baví je rozdílnost názorů

Dva na pohled obyčejní, přemýšliví kluci, s nimiž se dobře povídá. To jsou Adam Pospíšil a Šimon Stiburek, kteří připravili inscenaci Faidra běží o život.

Jaké máte vzdělání, co studujete?

AP: Všichni ze souboru vystudovali gymnázium Jana Keplera, které nás hodně ovlivnilo. Já jsem teď student divadelní vědy, takže mám vztah k divadlu a divadelní teorii, k přemýšlení nad divadlem, příběhy atd. Odtud tedy plyne další inspirace, přímo studijní, akademická.

ŠS: Ale většina z citovaných textů vychází z toho, co jsme četli na gymplu. Jinak já studuju politologii.

Jak vznikl váš text Faidry? Jak jste při jeho psaní spolupracovali?

ŠS: Většina textu je koláž už existujících textů: vycházeli jsme ze čtyř různých verzí Faidry a v poetikách citujeme další spoustu jiných textů. Hru jsme napsali loni v létě. Docela dlouho jsme se bavili o námětu, ale

strana 5 →

Krise jako vždycky

Nedávno jsem viděl inscenaci vlámského tanečního souboru Ultima Vez s názvem *Booty Looting*, což je možné přeložit jako krádež již zcizeného nebo ukradený lup... Celou šou protínalo v mnohém infantilní a svou bezelstnou radikálností vlastně sympatické gesto, do něhož Wim Vandekeybus (choreograf a šéf souboru) schoval poměrně jednoduchou myšlenku, která jako hodně unavený duch (nebo to je prelud, zjevení, věc?) obchází hradby postmoderní pevnosti, v níž se dávno čeká na Fortinbrasovo „Take up the bodies“ (taky tam, chudáci, měli krizi): vše, co žijeme, o co se pokoušíme, zde „vždy už“ bylo a my jsme odkázáni být kopíi kopie, citací citace, návštěvníky muzea simulaker... Konferenciér na scéně si chtěl zopakovat slavný happening Josepha Beuyse *I Like America and America Likes Me*, tak si ho na scéně zinscenoval (samozřejmě i s patřičně animálními šakali), Médea vraždila své syny tak, že jim narvala hlavy do kopírky a ofotila je řízným laserem; fotografovalo se a fotografovalo, reprodukovalo se a reprodukovalo, simulace následovala simulaci... Sám Vandekeybus se cynicky vysmíval Vandekeybusovi, uvězněnému ve své nepřekročitelné umělecké imaginaci, která přestává být imaginativní a stává se jakýmsi výprodejem, second handem již použitých triků... Sám Vandekeybus ve své vlámské velikosti seděl vedle mě v hledišti a vysmíval se vysmívanému sobě... Asi léčil krizi – světovou, tvůrčí, osobní, naší. A my jsme tam dvě hodiny seděli, dívali se na nesourodou změl fragmentů a účastníci se jakési podvatné seance rozkládající základní pilíře lidského podniku, jímž je kultura v co nejširším slova smyslu. Prostě kompletní krize, v níž individuální, původní, tvůrčí akt jako jistá záruka a potvrzení humanity je v podobě, v jaké si ji od renesance přejeme

mít, nemožný. Končíme – s Barthesovou smrtí autora jde ruku v ruce konec člověka – jaké to má důsledky pro divadlo je zřejmé (stačí se podívat na divadlo, které pracuje s rozporcovanými „pahýly“ – cituji tvůrce *Faidry* – které jen mlhavě připomínají postavy, jež by mohly sotva cokoli koherentního sdělovat; jsou to jakési promítací, na scénu vinstalované plochy, na nichž se palimpsesticky něco přilepuje a odlepuje a přilepuje a odlepuje). Zůstává jen cynický škleb, „v zádech ruiny Evropy“ (Adam Pospíšil – spoludramaturg a spoluztvůrce *Faidry* – o tom ví své). O Heineru Müllerovi se mimochodem říká, že jeho „texty jsou dialogem s mrtvými“. V divadle, které usmrtilo postavu – člověka – už pravděpodobně není nutné selektovat. A nebo to nebude tak drsné?

Faidra běží o život je přiznaným esejem, v jehož doslova badatelském zájmu stojí, velmi podobně jako u Vandekeybuse, krize a smrt všeho možného (příběhu, tragédie, rodiny, identity...). Na rozdíl od neinstrumentálního Vandekeybuse, který nás vhání do manýristické bouře bez záchraných člunů, jde ale o esej, který o krizi přednáší, konceptualizuje ji; esej jakožto intelektuální konstrukt, který chce, navzdory těžko dešifrovatelné intertextuální akrobacii, vysvětlovat, diskurzívně sdělovat. Je to esej dramaturgický a pomocí divadla prezentovaný. Vandekeybus také udělal esej – instiktivně, animálně, tělesně, infantilně nabubřele a v mnohém zle šklebivě –, ale jednalo se o esej jevištní, jako by z útrobu divadla vyvěřelý a nikoli na divadlo aplikovaný, divadlem zprovozněný. Jde-li to naopak, hrozí, že divadlo nám do divadla jen nakukuje skrze koncept, hlavu intelektuála sedícího opodál... Budoucnost ale prý patří eseji...

Martin Pšenička

Faidra běží o život

Na počátku textu Faidra běží o život – a tím i v jeho představení – proběhne diskuse o pojmenování poetiky (o postavách a žánru) a padne tak kromě jiného pojem esej. Zdá se mně pro tento scénický tvar nejpřiléhavější. Esej je zvláštní útvar, jenž zkoumanou skutečnost nahlíží jakoby ze strany, zabývá se sice nějakou skutečností, kterou už vytvořili jiní, ale zároveň si ponechává otevřený prostor pro postoje nahlížejícího subjektu, jenž hodnotí tuto skutečnost, ale zároveň formuje a tvoří naprosto samostatnou skutečnost vlastní. Přesně tohle platí pro ten scénický tvar, jež nabízí divákům divadelní soubor Relikty HMYZU. Předmětem jeho zájmu je Faidra, postava uvedená na jevišti Euripidem i Racinem, ale také divadelní poetika, tj. způsob, jak přetvářet životní materiál do scénické podoby – viz například Poetiku 4, o příběhu a divadle. Jak tímto esejistickým pohledem z boku, tak i vlastním zpracováním dávného námětu a dávné fabule vzniká ona nová skutečnost, jež patří jenom tomuto scénickému tvaru, který je zároveň přímo vzorově postmodernistický.

Nikoliv postdramatický, protože v tom textu existuje všechno, co patří do výbavy postmodernismu: pastiš (tj. využití osvědčených postupů), parodie (zejména tam, kde se rozvíjí vážná diskuse teoretického rázu), četné citace nejrůznějšího druhu, až po to konstatování, jež známe dobře

z Wikipedie: Tato práce je pahýl. Tím jsme vyzváni k tomu, abychom si vlastní diváckou imaginací dotvořili viděné a slyšené. Což zajiště je sice nepřímým, ale přitom velmi jasným odkazem na recepční estetiku, která považuje literární dílo za mrtvou věc, jež své významy a svůj smysl nabývá teprve v okamžiku, když je při četbě utváří čtenář. Tohle všechno jsem začal tušit už při nedělním podvečerním představení, ale definitivně jsem pochopil tenhle postmodernistický divadelní esej, až když jsem jej přečetl. Protože v představení, které jsem viděl, se tohle dalo jen odhadovat. Slověům nebylo rozumět, jen tu a tam najednou cosi zablesklo, divadelní prostor byl uspořádán tak, že z místa, kde jsem seděl, jsem občas příliš neviděl a hlavně: znakový jazyk předmětů, jenž formuje svébytnou scénickou výpověď a dotváří výpověď mluvy, jen naznačoval tuhle zobrazující a komunikační funkci.

Ale i tak – a opakuji znovu, že jsem to v plné míře pochopil a pocítil i promyslel až po dvojí četbě textu – je to scénický tvar chytrý, s obratně budovanou strukturou, intelektuálně náročný, ale přitom i konkrétní, občas až drsně reálný, smyslově naléhavý. Nejvíce si však vážím toho, že přes všechny postmodernistické posuny a přístupy, „přes metanarační rekonstrukci konceptu svobodné volby“, zůstala zachována existenciální vážnost dramatického jednání.

Jan Císař

strana 4 →

pak jsme si sedli a sepsali jsme ji asi za tři dny. Další měsíc nebo dva jsme text dobrušovali.

Jaké byly ty vaše diskuse? Musely být dost zajímavé...

AP: Myslím, že ta inscenace naše diskuse trochu zrcadlí. Každý máme trochu jiný postoj a pohled jak na divadlo, tak na společnost a její fungování. A právě to je princip, který nás baví: diskutujeme mezi sebou a ty texty mezi sebou taky diskutují. Na Faidře nás bavil fakt, že existuje nesčetné množství různých zpracování: od antiky až po Sarah Kane, kterou jsme použili. Ta konfrontace různých postojů viny a nevin, dobra a zla – všechno se nějakým způsobem kumulovalo a vznikl z toho náš text.

ŠS: A pokud jde vysloveně o tvorbu, každý z nás k ní přistupuje dost jinak, jak k divadlu, tak k procesu tvorby. Proto mě ohromně baví pracovat s Adamem, protože se doplňujeme: zatímco on chrlí nápady, já se snažím dávat jim strukturu, držet je v nějakých mezích, dát jim nějaký řád. A mám pocit, že tak vzniká něco, co by ani jeden z nás nezvládl napsat sám.

AP: Přesně tak. Já mám ambici, ty máš plán... (smích)

A nepřeli jste se při režirování?

ŠS: To je zajímavé... přestože jsme režirovali oba, nikdy se nám nestalo, že bychom se na zkouškách o něčem dohadovali víc než třeba tři minuty. Před každou zkouškou jsme se sešli na tři hodiny, pohádali jsme se do krve o tom, co tam má nebo nemá být, ale když jsme přišli před herce, měli jsme třeba dvě varianty, které jsme vyzkoušeli a pak jednu vybrali.

RECENZE

Divadlo Kámen Praha

Petr Macháček: DEUS EX OFFO

- Vůbec nevím, co to má být, ale hrozně mě to baví.
- Tohle je divadlo? No to snad ne.
- Bylo to naprosto fantastické, začínám tomu divadlu přicházet na chuť.
- Trvalo mi několik let, než jsem byl ochoten na tu jejich hru přistoupit. Nejprve jsem byl vyděšený, ale teď už jsem schopný to přijmout.
- Dějová linie byla jasná a příběh srozumitelný.
- Už ničemu nerozumím. Kámen má samozřejmě na Hronov nárok, ale kde je nějaká normální činohra?
- Ombudsman jako gorila – super. Jo, a psychiatr byl výborný.
- Nebudu zapírat, chvílku jsem si zdříml.
- Kámen je Kámen. Už vím, co mě čeká.

Forma a obsah splynuly

Deus ex offo je především dobrá hra. Je to důkaz, že absurdní divadlo není zcela uzavřená etapa, ale že v postmoderní pluralitě stále žije (vedle dramatu, postdramatu a dalších způsobů psaní pro divadlo), protože je možné napsat v této poetice zcela současný text. Ačkoli se totiž nedá popřít tradice, ze které čerpá (Kafka, Havel a jistě i další autoři), jedná se o svěbytnou aktuální výpověď. Co se týče aktuálnosti, nejsnáze se nabízí prokázat to na motivu opotřebenosti Editely. Tento motiv rychlé spotřeby – kdo by si bral něco z druhé ruky, když si dnes může pořídit novou – by se ještě nemohl objevit v Procesu, ale ani ve Vyrozumění. Svěbytnost výpovědi plyne z faktu, že zvolený způsob psaní odpovídá dlouholeté poetice souboru, že z ní vlastně pramení.

Když jsem text vpředvečer představení četla, vnímala jsem především existenciální úzkost, která se z něj ozývá. Proto mě potěšilo, že inscenace dokázala velmi přirozeně zachytit i jiné tóny, zejména absurdní humor. Herci byli velice přesní, sjednocení v příznačné technice, která však tentokrát neovládala je, ale oni ji. A tak přestože se na jevišti dělo všechno téměř přesně tak, jak to bylo napsáno v textu (z různých náznaků usuzuji, že jsem četla verzi, která byla napsána před zahájením zkoušení), a přesto, že text byl v tomto případě i jakou-

si režijní knihou a zachycoval velmi přesně nejen scénografii, ale i budoucí aranžmá, působili na mě herci svobodně. V té míře, jakou dává svobodu perfektně zvládnutá technika a osobní souznění s tématem. Všechny experimenty s formou, které má soubor zřejmě za sebou (a jejichž příklad jsem já mohla vidět na loňském Hronově), pro mě zcela přirozeně završila tato inscenace, kde forma a obsah splynuly a kde dlouholeté cvičení režiséra, herců a jistě i dalších tvůrců, ve stylu přešlo pro mě do fáze aplikování provedených experimentů na současné interpretační divadlo. Deus ex offo byla také velmi dobrá inscenace.

Ano, vnímám to tak určitě i proto, že zde režie opustila výsostně království čistého experimentálního divadla a snížila se k interpretaci textu, což je mně osobně velmi blízké. Je mi jasné, že pro některé kolegy to naopak bude značit spíše ústup z vydobytych pozic a nebezpečný odklon od experimentu k „mainstreamu“, popřípadě fosilnímu (pan profesor mi promine ukradený přívlastek) činohernímu divadlu. To by byla jistě škoda. V této souvislosti se proto těším na druhou inscenaci, kterou ještě uvidíme. Možná se ukáže, že Divadlo Kámen prostě jen hledá svou další fázi a logicky se pokouší sondovat možná pole pro další experimenty.

Martina Schlegelová

Mainstreamový Macháček

Ten název mně dovolil použít jeho autor Michal Zahálka. Je to samozřejmě nadsazené, neboť Petr Macháček a s ním Kámen i v inscenaci *Deus ex offa* zachovávají základní principy své poetiky. Úspornými prostředky a častým opakováním slov i akcí vzniká základní půdorys scénického tvaru, skoro by se dalo jakýsi vzorec. Tentokrát ovšem konkrétnější než kdykoliv před tím; dokonce bych si dovolil použít označení, jež u jiných Macháčkových textů by mně přišlo zcela nepatřičné: model. Model v sobě vždycky nese referenční aspekt, odkaz na nějakou skutečnost. Jistě – není to naše životní zkušenostní realita, není to naše každodennost. Macháček zůstává stále věrný svým fiktivním divadelním světům,

ale tentokrát je to svět, jehož situace svou absurditou připomíná daleko ostřeji, jasněji ledacos z toho, co známe z reálného bytí. Tak se otevírá prostor pro humor, jenž adresně a poměrně velmi zřetelně pojmenovává chování i jednání postav, dokonce – sice jen letmo a značně opatrně – jako by jim dodával pevnější a důkladnější obrysy.

Sledoval jsem velmi pozorně a trvale reakce obecenstva večerního představení a zaznamenal jsem jen dva odchody, ale hlavně: diváci byli pozorní, smáli se a zřejmě se bavili. Takže ten „mainstream“ při vši své nadsazenosti poměrně pregnantně postihuje posun, jenž se v tomto scénickém tvaru autora scénáře a režiséra Petra Macháčka a tvorbě souboru Kámen odehrál.

Jan Císař

Deus ex offa nebylo lidovější

Po večerním představení v Jiráskově divadle jsem se zeptal na několik otázek Petra Macháčka z pražského Divadla Kámen.

Když jsme se bavili ve Volyni, říkal jste, že je běžné, když z vašich představení odcházejí diváci. Dnes závěrečná reakce diváků nasvědčuje tomu, že se pomalu, ale jistě propracováváte do mainstreamu českého ochotnického divadla...

Nedovedu si to úplně vysvětlit. Helena říká, že je to způsobené tím, že hrajeme detektivku. Možná představení někteří diváci protrpí až do konce, aby se dozvěděli, kdo je pachatel. Opravdu přesně nevím, čím to je.

Mezi diváky jsem slyšel, že *Deus ex offa* je přijatelnější než ostatní vaše hry...

Možná ano. Už v loňském roce jsme měli docela pozitivní ohlasy na *Zahradu*, což byla, řekněme, extrémnější hra. Vysvětlovali jsme si, že to bylo hudbou, která určitým způsobem zlidštila hru pro lidi, kteří na nás nejsou naladěni. Letos nevím. Nevidím, že bychom *Deus ex offa* dělali jinak, lidověji, než jinou naši hru.

Jste s tímto stavem věcí spokojený nebo vás mrzí, že jste již téměř přijímán jako běžné divadlo?

Člověk za to musí být rád. Pokud se vám totiž stane, že polovina lidí odejde, většinou něco není v pořádku. My do tohoto rizika chodíme, ale když se to stane, signalizujeme nám to, že jsme něco nedotáhli, něco nezvládli. Pokud neodejdou vyloženě pouze odpůrci, ale většina lidí, znamená to určitý nedostatek. Víme a vždycky jsme věděli, že ve hrách nějaké nedostatky máme, takže pokud je to alespoň zkousnutelné pro diváky, kteří nás rádi nemají, je to podle mě spíš dobře. Nejsem si vědom nějakých kompromisů, že bychom jim šli vstříc. Nevím, zda to není iluze, ale doufám, že je to znakem toho, že zahrajeme představení snesitelně i pro ně.

saj

RECENZE

Céčko Svitavy

K. J. Erben, K. Šefrna: PTÁK OHNIVÁK, LIŠKA RYŠKA A MY

- Myslím, že tam vůbec nemuseli mít loutky, nepotřebovali je.
- Takové to bylo roztomilé... Ale co z toho?
- Mě to dojalo, prý to byla jedna rodina.
- Seděla jsem v první řadě, zpívali strašně moc potichu.
- Mně se líbil ten hlavní pán.
- Jak je pták Ohnivák v base, je výborový. A taky vrány.
- Asi tomu loutkovému divadlu nerozumím.

Road movie nejmladšího prince

Rodina se lepší semkne

Speciální rozhovor s celou rodinou Karla Šefrny, ale hezky pěkně s každým zvlášť. Postupně od nejstaršího po nejmladšího jsem se ptala všech na otázku, která mě napadala během představení Pták Ohnivák a liška Ryška. Co ti přináší vaše rodinné divadlo?

Karel / táta, děda: Můžu být hlavně se svými vnuky. Hana i Pavla už se mnou hrály, Petr taky, ale ti dva kluci nehráli loutkové divadlo nikdy. Mě to bavilo v tom smyslu, že jsem je poznal i z jiné strany a oni poznali mě. Zjistili, že ta zábava, kterou se zabývám už dlouho, není žádná švanda, že je to práce jako každá jiná. A myslím, že jsme si teď blíž. Předtím jsem byl dědoušek, ne tedy z těch, který by je rozmazloval. Tady jsem je taky nerozmazloval, ale dostali určitě řadu impulsů. A hlavně se dostali do slušné společnosti. Komu se to stane, že v tomhle věku si jde zahrát na Hronov nebo na Chrudim? Sjeli poměrně dost představení a kardinální průser nebyl žádný. Myslím, že jsem jim udělal radost a samozřejmě sobě. Rodina se lepší semkne a má příležitost se spolu vidět.

Petr / táta, manžel: Je to samozřejmě úplně jiné divadlo, než jaké jsme dělali doposavad. Co mi to přináší, je to, že jsem s dětmi. Je to zkušenost, kdy spolu netrávíme jen tak běžně čas, ale jsme společně v divadle. Celé představení je jeden velký zážitek. Počítal jsem, že teď jsme to hráli po třinácté. Což si myslím, že na amatéry

strana 9 →

Na doporučení z letošní Loutkářské Chrudimi dorazila na Hronov inscenace zkušeného souboru svitavského Céčka Pták Ohnivák, liška Ryška a my. Dramatický text na motivy klasické pohádky Karla Jaromíra Erbena napsal souboru na tělo ostřílený principál Karel Šefrna. Inscenace je ukázkovým příkladem toho, jak může vypadat skutečně kvalitní rodinné loutkové divadlo. Pojem „rodinné“ je přitom naplněn vrchovatou měrou. Inscenaci společně vytvořili a hrají členové tří generací jedné rodiny. Prarodiče, rodiče a (dospívající či čerstvě dospělé) děti. Celkem šest herců, spřízněných jak pokrevně, tak divadelně – stylem herectví, smyslem pro humor, osobitou poetikou a láskou k velmi zvláštnímu bluesovému temporytmu. Výčtem příbuzenských vazeb mezi herci se ovšem rodinnost inscenace zdaleka nevyčerpává. Téma koloběhu života, mládí a stáří, zrození a smrti je ústředním tématem inscenace. Motivy, které toto téma nesou, jsou v příběhu zřetelně akcentovány. Inscenace začíná pohledem na jabloňový květ, který se zázračnou rychlostí proměňuje v plod a ten pak před našima očima dozrává v mladíci jablko. Stárnoucí král vidí v mladíci jablku naději ne-li na věčný život, pak alespoň na fortelné omlazení. Jablko mu ovšem ze zahrady noc co noc krade pták Ohnivák, jehož zpěv je při poslechu rovněž považován za omlazující... Princové dostanou na cestu za dopadením zlodějského ptáka svačinu od maminky a nejmladšímu králevici maminka zazpívá na cestu dokonce dojemnou píseň. Působivost písničky je umocněna tím, že mladíček herec, který hrál s loutkou nejmladšího prince, loutku dočasně opustí, aby se ujal

kontrabasů a představitelku královny matky při zpěvu na rozloučenou se svou vlastní dramatickou postavou doprovodil... Před koncem příběhu je loutkové tělo bratrovražedně rozsekaného hrdiny stmeleno mrtvou a oživeno živou vodou (reálně Kanagonem). V samém závěru starý král zjišťuje, že mu k mládí nepomáhá ani zpěv ptáka Ohniváka, ani mladíci jablka. A dozrává k poznání, že nesmrtelnost může být i v tom, že má člověk děti. Ostatně koná se zrovna svatba jeho nejmladšího syna a bude-li všechno klapat jak má, může se těšit na vnoučata...

Rodinné vazby byly jak mezi postavami příběhu (starý král, jeho synové, jejich matka a nakonec ještě zlatovlasá snacha), tak mezi jejich představiteli. Věkově obsazení postav herci odpovídalo. Téma stáří a mládí dostalo na pozadí třígeneračního dialogu uvnitř rodiny jeden rozměr k dobru!

Zlo v příběhu potrestáno nebylo. Nicméně proč, to nám principál osvětlil: tak to totiž ve skutečnosti bývá. Tímto prohlášením se pohádka rozrostla do morality.

Příběh byl vyprávěn přísně antiiluzivními prostředky. Nedílnou součástí inscenace jsou například ústně sdělované scénické poznámky. Herci působí dojmem, že neustále vedou skrytý dialog s postavou, kterou představuje jim svěřená loutka. Zcizovací efekty jsou na denním pořádku. Jenže jsou to zcizovací efekty jako z pohádky. Jsou a zároveň nejsou. Protože když vypadne z role herec prince, který je ale vnukem herce krále, vypadne prostě jenom z role prince. V roli člena potomstva zůstává, tu mu nikdo neodpáře...

Projev herců v inscenaci je velice osobitý, autorský. Herecký tým působí jako skupi-

na introvertů, kterým je zcela cizí jakákoli divadelnická exhibice, ovšem milují divadlo natolik, že ho prostě musí dělat. Ztvárňované postavy tím získávají (bez ohledu na charakter či typ) zvláštní citlivost, působivou zranitelnost.

Inscenace disponuje skvěle dávkovaným humorem, neseným jednak křehkými slovními hříčkami (o mluvení na námluvách, o šedém zákalu černého krále apod.), jednak důsledným nadhledem. Mimo jiné i v nakládání s loutkami, které jsou vyrobeny převážně z plochých prkének a nebo ze sekyrek. Ze sekyry je vyrobená například liška Ryška, která má strach, aby se někde zbytečně na dlouho nezasekla.

Když dva dělají totéž, není to vždycky totéž. Humor v inscenaci byl natolik vkusný a jeho podávání natolik decentní, že si mohl

dovolit i dvojsmysly, jako ve scéně, kde si tři královicové poměřují výšku zasazených proutků. Dovedu si živě představit, jak nevkusně by stejnou scénu se stejným textem zpracovala některá jiná divadla.

Inscenace měla zvláštní rozvolněný rytmus, umocňovaný melancholií písniček. V jiné pohádce by to mohlo být na škodu. Ovšem příběhu o cestě, na které nejmladší princ hledá mládí pro tatínka a místo něj nachází vlastní dospělost, bluesově táhlá atmosféra sluší.

Inscenace je jednoznačně určena pro hraní v komorních prostorách. Přesto by nebylo na škodu posílit zřetelnost jevištní řeči.

Hra není určena předškolním dětem.

Kromě tohoto omezení má ovšem vzácně otevřenou diváckou adresu. Rozhodně stojí za vidění!

Luděk Horký

Pták Ohnivák, Šefrnovi a já

Vždycky jsem loutkářům záviděl krásné a dokonale vyřezané loutky. Myslel jsem si, že se jim s nimi lépe hraje. Pak jsem jednou sledoval svého syna Adama, jak si hodiny hraje se dvěma dřevěnými odřezky, zatímco na Lego se práší pod postelí. Od té doby loutkářům nezavidím. Céčko ze Svitav, které sehrálo klasiku s Ohnivákem, Ryškou, Zlatohřívákem a spol., si našťestí také rádo hraje s dřevěnými špalíky.

Prvních pár minut jsem byl lehce znepokojen. To se mi u pohádek běžně nestává. Byla to totiž moje první šefrnovská inscenace. Představení bylo tiché, trochu pomalé, některé věty nebyly tak úplně dořečené. Písnička náhle končí nabručeným „no a tak dál“. Jak se to dneska říká? WTF?

Za chvíli už jsem pochopil, že to tak má být, že je to taková rodinná poetika, a už jsem si mohl užívat. A šlo mi to docela dobře. Praotec rodu Karel Šefrna své věty suše odsekával jako třísky (hlavou lišky Ryšky, což byla okatá sekerka). Vypadal trochu nabručeně, jako by ho to ani moc nebavilo, ale z očí to svítilo a v koutku úst škubalo. Takové to „já vám to teda zahraju, když jinak nedáte“. Je to příjemné, když někdo nikam nechvátá, nestříhá gag za gagem, pointu za pointou, jen tak si drnká a prostě je. Na celé rodině bylo vidět, že je to baví.

Ano, vypravěč byl trochu strohý – zeť se trochu nakazil šefrnovinou. Naštěstí. A když jsem pochopil, že kluci-princové tu hlavu prostě nezvednou, donutilo mě to věnovat se loutkám (já jinak, když můžu, koukám spíš na herce). Loutky – prkynka s očima, vlasy z vlny nebo z mopu (vlastně to byl celý mop), mrtvá voda – lepidlo. Super. Všechno technicky naprosto prosté, to jedno otočení scény bylo skoro zbytečné. Písničky jemné, basa a kytara, trochu country, chvíli blues. Slovními hříčkami se neplýtvá (Jirko Jelínku). Slepený oživený princ možná „nebyl úplně při sobě“, ale Šefrnovi (a Mohrovi, abych byl spravedlivý) byli při sobě dokonale.

Někomu to možná mohlo připadat leda-bylé, ale to je tím, že chceme být okouzlováni technickými hračkami a zapomínáme, že to jde i bez nich. Malé děti by se asi trochu vrtěly, ale kde je napsáno, že všechny pohádky musejí být pro děti?

Přiznávám, že jsem se pak před divadlem kolemjdoucích ptal, jestli to byla obvyklá céčkovská poetika. S úsměvem příkyvovali.

Tak tohle asi bylo rodinné divadlo, jak má být, říkám si, a těším se domů. Na Adamovy špalíky.

Martin Kolář

strana 8 →

je hodně dobré. Každé představení je jiné a každé mě strašně dojíká. Karel to napsal strašně chytře. Člověk hraje s vlastními dětmi, vlastní ženou, sestrou nevlastní a s tchánem a to je úžasné, prostě velký zážitek.

Hana / máma, dcera Karla: Přináší mi všechno možné, od krizových situací až po ty dobré, kdy jsme šťastní, že jsme se do toho dali. To, že jsme spolu, že jsme si užili společně spoustu času. Myslím, že je to dobré pro děcka, něco jim to dá.

Pavla / dcera Karla: Naučilo mě, jakým způsobem vycházet s jednotlivými členy své rodiny a jak řešit krizové, konfliktní situace. Jak se prosadit nebo naopak zase někoho podpořit v nápadu. Takže ta vzájemná komunikace byla hodně důležitá. Někdy bylo těžké vše ukorigovat, abychom si po zkoušce řekli, že proběhla, a že jsme zase kamarádi a rodina. To pro mě bylo cenné, že se to vždycky zvládlo. Je dojemné, že si táta tímto způsobem našel vztah ke svým vnukům, kteří, když byli malí, tak se táta ještě dědečkem necítil. Přišlo to až teď, když jsou velcí. To je pro mne ten největší zážitek, že si k nim našel cestu, že oni ho mohli víc poznat. A čas, který spolu strávili, byl cenný. Teď, když se hraje, si to užívají.

Martin / vnuk, syn Hany a Petra: Přináší mi pocit pohody. Mě strašně baví hrát s dědou, který toho má spoustu za sebou a je v tom dobřej. Baví mě to hrát s ním, s mým taťkou, s rodiči.

Tomáš / vnuk, syn Hany a Petra: Divadelní základy loutkářství, naučil jsem se vodit loutku, jak se nasvěcuje divadlo – takové ty základy. A mimo to, že divadlo je vlastně zábava, ale třeba taky strašně nervy. A zážitků spoustu.

leh

Dojmologie a líbilismus

Je spousta „odborníků“, jejichž odbornost spočívá v poznání, že se jim něco líbí. Nemusí umět číst divadelní znak a významy plynoucí z jejich posloupnosti a souvislostí, nemusí umět nic analyzovat, nemusí nic vědět o divadelních zákonitostech... Stačí jim dojem: to, že se jim inscenace líbí nebo ne. To ale pozná každý sebelaičtější divák, i kdyby byl v divadle poprvé.

Samozřejmě, že to první a základní je, zda mě divadlo zaujme nebo ne; jinak bych taky mohl usnout nebo odejít. Jenže to ani zdaleka není všechno. Můžu se celou dobu smát a na konci si říci: to ale byla pitomina; a za dva tři dny si ani nevzpomenu, co jsem to viděl.

Dobré divadlo, i to komediální, je pro mě to, které mě chytí a drží, při kterém se třeba válím smíchy a na konci jsem naplněn uspokojením z toho, že vím, čemu jsem se smál a že to mělo nějaký smysl.

K rozeznání možných příčin onoho líbení či nelíbení, či snad lépe řečeno zda, proč a jak inscenace funguje, je třeba jistého vzdělání, jisté zkušenosti a taky jistého talentu.

Že nelze říci, co je správně a co špatně? Ale ano. Jinak by celá kritika byla jen výronem subjektivních básnivých výlevů bez doložitelné spojitosti s inscenací, o níž je řeč, a celá divadelní věda byla pro praxi vcelku na nic – jen prázdné mlácení slámy a předvádění teoreticko-historických znalostí. Ale dá se to říci vždy jen v zcela konkrétních tematických souvislostech, které inscenátoři nastínili (to, co se k jednomu tématu vztahuje, může být pro jiné téma zavádějící), divadelního druhu, který si zvolili (něco jiného platí pro herce a něco jiného pro loutky), žánru, který nabídli (jinak funguje groteska a jinak tragédie), stylu (jiná je míra motivací v psychorealistickém divadle prožívání a jiná v divadle stylizovaném, divadle tanečním) i konkrétní situace – a taky v kontextu s diváky, kteří se v tomto městě tohoto večera sešli.

Samozřejmě, že existují určité zákonitosti vycházející jak z psychologie vnímání, tak z divadelní praxe, které za příslušných okolností prostě platí. Je arcíř pravda – jak postřehl už Jindřich Honzl –, že umění nevznikne jen pouhým jejich naplňováním, ale právě naopak jejich vědomým narušováním; a že vědomí je od slova vědět, tedy znát, snad nemusím připomínat.

Nenechme si tedy vnutit absolutní relativismus postmoderny pravící, že pravda neexistuje. Člověk a jeho psychologie vnímání se za těch pár desítek let, co postmoderna trvá, přeci jen tak zásadně nezměnili.

Luděk Richter

SEMINÁŘE

Tomáš Volkmer a Hana Galetková DS JAKO DON ŠAJN VE SCÉNOGRAFICKÉM EXPERIMENTOVÁNÍ

Hledání souvislostí

Sehraná dvojka Tomáš Volkmer a Hana Galetková si tentokrát vzali za inspiraci staré donjuanovské téma, loutkovou hru s rozličnými mordy Don Šajn. „Pro mě je to osobní téma, které jsem chtěl vždycky inscenovat. Tak mě napadlo, že si to zkusíme tady na Hronově, abych zjistil, jak se na to koukají mladí. Děj je jednoduchý, všeobecně známý, ale na druhé straně je možné ho interpretovat nejrůznějšími způsoby, od rakvičkárny až po existenciální drama. To mě zajímá, a uvidíme, co se nám tady podaří,“ říká Tomáš. A Hanka dodává, že by seminář měl být jakýmsi mixem nejrůznějších pohledů na divadelní práci, měl by nabídnout rozmanitost.

Už po prvních dnech účastníci okusili z linie dramaturgicko-interpretáční, vytvořili asociační mapu postav a jejich životopisy, zkoumali možné charaktery jednotlivců. Vznikla také první materializovaná verze postav – v životní velikosti na baličím papíře, s kterými pak jako s transparenty zkoušeli seminaristé hrát. V dalších dnech nabídnou lektori verzi prstových loutek, ale také předmětného divadla. Počítá se s tím, že seminaristé budou sami přicházet s nápady a sami tak určovat, kam se workshop bude ubírat. „Nejdůležitější je pro nás hledání, to je základní slovo. Asociační metodou přicházet na další věci,“ vysvětluje Hanka.

Z prvního pohledu redakčního voyeura se zdá, že navzdory mládí je už většina

seminaristů zkušenými divadelníky. A je pozoruhodné, jaké potenciální příběhy dokážou vykouzlit třeba ze hry na sochy (znáte to, krouží se po prostoru a v jediný okamžik všechno ztuhne v načatém pohybu do stronza). Úkolem je odpovědět na otázku, kdo nebo co jsem, a co dělám, dát svým sochám konkrétní pojmenování a naznačit jejich vzájemné vztahy. Samozřejmě, vznikají především bizarní minipříběhy. (Jsem trenér, který jde do posilovny – vracím se unavena z posilovny – jsem běžec – já jen chodím na kafe do kavárny vedle posilovny – jsem náhodný kolemjdoucí a venčím tu psa – jsem zloděj mizející ze samoobsluhy – jsem zloděj přicházející do samoobsluhy – jsem přetížena činka – jsem kus oprýskané omítky...) Toto vytváření situací a příběhů posléze přechází na téma Dona Šajna, a tak postupně srocování postav – od Donni Anny, přes dva kašpary, Dona Filipa, Dona Aveneze či poustevníka a samozřejmě i Dona Šajna – nakonec vytvoří solidní barokní sousoší. Pak se jednotlivé postavy mají charakterizovat jednou větou, a poté jedním slovem. „To zkracování je nejtěžší,“ říká Hanka. „Na začátku jsme dali seminaristům úkol, charakterizovat příběh Dona Šajna jednou větou, a ukázalo se, jak je to těžké.“

Zkrátka Don Šajn dá této skupině ještě dost zabrat, ale během týdne se s ním poznají opravdu dokonale.

jas

semináře

Zemančíková–Schlegelová–Bergman
–Pšenička–Šotkovský
PC JAKO PROBLÉMOVÝ CLUB

Baví mě opustit kult procent a puntíků

Problémový club se za léta svého fungování několikrát proměnil v obsazení i v koncepci. Od loňského roku funguje jako aréna názorů na představení – k čemuž odkazují i do kruhu rozestavené židle pro debatéry. Diskusi startuje a provokuje pětice lektorů: Alena Zemančíková, Martina Schlegelová, Aleš Bergman, Martin Pšenička a Jan Šotkovský. S posledně jmenovaným jsme po pondělním PC rozebrali jeho současnost i minulost.

Na Hronově jsi už zažil několik modelů Problémového klubu, v čem jsou podle tebe výhody tohoto kruhového uspořádání?

I jako porotce na přehlídkách mám stále větší problém s tím, když si mám sednout za porotcovský stůl, podívat se na lidi a začít. Vždycky to svádí k přednášení, k tomu, že z katedry sděluješ nějaké pravdy. Pro mě je to něco, co se už přežilo a je to pro mě nepříjemné a nekomfortní. Pozoruju, že amatérští divadelníci mají často tendenci vnímat porotu polarizovaně. Buď jsou to „odtržení intelektuálové, kteří nám nerozumí“, nebo naopak „ti moudří, kteří mají právo říkat, jak to je“. Myslím, že tenhle extremismus je nezdravý a v důsledku znemožňuje dialog. Čím více se to bude odbourávat, tím lépe pro to, abychom se skutečně o věcech bavili.

PC máte nastavené tak, že mluvíte o jednotlivých představeních. V minulosti se lektori spíše zabývali obecnějšími problémy.

Když budu upřímný, tohle mě na PC nejvíce rozčilovalo. Vedl jsem o tom řadu diskusí a uznával jsem, že pro některé lidi to mohlo být přínosné. Ale mně přišlo, že když se nemáte k jednotlivým představením vyjadřovat

a máte diskusi vztahovat k obecným otázkám, svádí to ke sledu teatrologických exhibic. Samozřejmě že lidé jako profesor Císař nebo Ján Štefko tyto debaty vedli na špičkové úrovni. Myslím, že se ale vždycky musí začít od analýzy inscenace a pak se může dojít k nějakému obecnějšímu problému. Zažil jsem i rok, kdy měl každý den na PC nějaké téma – třeba symbol v současném divadle –, do kterého se inscenace mírně napasovávaly. Na přehlídce, která má nějaký kontext, nakonec zjistíš, že propojit se dá víceméně všechno se vším. Některá srovnání jsou zajímavá, jiná si jen konstruuješ. Dnes se mi líbí, že se držíme představení a občas se nám nějaký ten kontext přihodí. Výhodou PC pak je to, že tam nejsme od toho, abychom říkali, co se povedlo a co se nepovedlo. Některých zásadních hodnocení se v porotování snažím vyvarovat, baví mě opustit dnešní kult procent a puntíků.

A není tedy název Problémový club dnes už trochu zavádějící?

Určitě je. Odbočím – musím připomenout, že jsem zároveň členem Bezproblémového klubu. A rád bych upozornil, že první Bezproblémový club jsme založili s Jirkou Sukem už před deseti lety. Tehdy jsme v časech opačných k PC, to jest od dvou do čtyř v noci, v Tritonu vysvětlovali všem, kdo měli problém, že vlastně žádný nemají. Ale zpátky k PC. Myslím, že to, čemu říkáme problém, jsou takové ty věčné otázky, které se nikdy nevyřeší. Z pohledu tvůrce jsou to spíše úkoly, před kterými stojí. A z pohledu diváka jde spíše o otázku, jak se s nimi nakládá. Můj pan ředitel říká, že nemá rád slovo problém – používáme místo něj slovo úkol. Což je takové správně kapitalistické, ale vlastně docela rozumné.

-das-

Diskuse?

Má smysl scházet se k diskusím o zhlédnutých představeních?

Divák-nedivadelník rád prohodí alespoň pár slov o tom, jak ho představení „bavilo“ nebo ne, jak dobře či mizerně hrál ten či onen, jak to bylo dlouhé nebo naopak že by to ještě vydržel... Takže povídání si o divadle zřejmě má svůj přirozený, nikým nevytvářený a neorganizovaný základ.

Divadelník, který touží dělat co nejlepší divadlo, by měl nahlížet trochu hloub. Uvědomit si a zformulovat, v čem to vězí, že ho něco baví nebo naopak nudí, čemu se vyhnout a o co se snažit. A v tom je diskuse nenahraditelná.

Že nám ničí zážitek z představení? Ten mi nikdo nemůže vzít. Ani naočkovat. Zato takové povídání může prohloubit mé pochopení, rozšířit mou představu o tom, jak co chápou, jak uvažují a jak cítí jiní lidé, pomáhá mi to vyhranit mé vlastní názory i rozšířit toleranci k názorům jiných.

A diskutuje-li se o mé inscenaci, může mi to pomoci i zcela bezprostředně. Slyšet výtky není příjemné. Ale je to užitečné. A za to, že se naše amatérské divadlo dostalo na takovou úroveň, na jaké je, může děkovat právě tomu, že se naučilo naslouchat; profesionální divadlo je na tom hůř.

Proč potom ale na všech přehlídkách chodí na diskuse tak málo lidí? Na Jiráskově Hronově či Loutkářské Chrudimi přijde z několika stovek třicet či čtyřicet lidí, na Šrámkově Písku ani to ne; výjimkou je Mladá scéna, kde se diskusí zúčastňují prakticky všichni mladí účastníci (budiž jim čest a sláva) a Dětská scéna, na níž jsou si pedagogové vědomi toho, že jde o jejich (většinou profesní) vzdělávání.

Především je to namáhavé – je to práce, která (s výjimkou několika intelektuálních excentriků) nepřináší okamžité potěšení. Na rozdíl od posezení v hospůdce.

A pak: je doba svobody, pod níž si mnozí představují libovůli dělat si, co chtějí. Každý ví (a chce slyšet) jen o svých pravdách. Povinnosti, pravidla, zákony, zákonitosti, prostě cokoli, co naznačuje, že něco je špatné a něco dobře, něco se smí a něco se musí, že existuje něco objektivního mimo nás, o čem si nerozhodujeme jen my sami, že si nemůžeme dělat, co chceme, či dokonce že existuje něco dobrý vkus (kdo by ho měl určovat, že?) – o tom všem neslyšíme rádi, protože nás to omezuje, bere nám to svobodu.

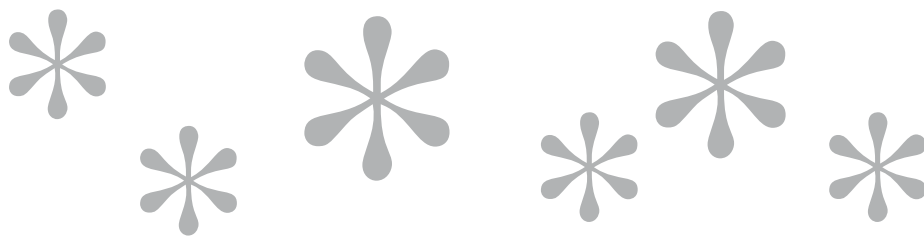
Může nám opravdu nějaké vědění vzít svobodu? Skoro se stydím uvést, že autorem výroku „svoboda je poznaná nutnost“ je jistý K. Marx; ale myslím, že v tomhle měl pravdu.

A nebo ještě jinak: v životě se říká, že svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého; v divadle by ono pravidlo mohlo znít tak, že právo inscenátora dělat si co chce, končí tam, kde začíná právo pozvaného diváka být respektován.

Luděk Richter

Hulcovy hvězdičky

Každoročně máváme Vladimíru Hulcovi, který nám tu zanechal své oblíbené hvězdné tabulky, v kterých se může ukázat, že každý člověk má svůj osobitý pohled na věc, a že se samozřejmě pohledy různí a nebo podobají. Nic víc, nic míň. Znamená to také, že jsme se ocitli uprostřed festivalu, což zní neuvěřitelně a muselo se vše přihodit nějak rychleji, než kdy jindy. Oslovila jsem náhodně pár lidí, protože jsem se s nimi chtěla pozdravit, někteří nic takového ani psát nechtěli, jiní možná ano, ale odevzdají mně svůj papír až dneska ráno a to už bude pozdě na zpracování do zpravodaje. Tedy zde jen namátkou pár jedinců, kteří statečně pro mne sepsali své...

leh

Už je to tak. Nohy od stolů z plastu nevydrží nic, a jakmile se zkrátí, čaje a kávy jezdí po plastových deskách až do té doby, kdy narazí na nerovnost a díky nemanipulovatelným fyzikálním zákonům vylijí svůj obsah většinou na citlivá místa restaurujících se. Zahrádka cukrárny stejně jako cukrárna samotná je mezi tradičními návštěvníky festivalů JH pojmem. Patří mezi první ranní zastávky po cestě na semináře, k místům odpočinku během pendlování mezi divadly a také k oblíbeným útočištím tatínků a maminek s kočárkovými batolaty. Velmi zajímavá a navštívená je i pro svoje vskutku lidové ceny, které jsou (jak všichni téměř jistě chápou) vykoupeny poněkud méně profesionální učňovskou obsluhou.

Aby stav spokojenosti s oblíbeným podnikem vydržel i do dalších let, bylo by dobré, kdyby zřizovatel podniku investoval nutné pensum finančních prostředků do vybavení venkovního prostoru. Jak již bylo řečeno, stoly jsou stabilní jako politická situace v Sýrii a hosté pak mají tendenci zveličovat i nedostatky obsluhujících. A to i přesto, že saláty a sýrová roláda jsou i nadále z denního jídelníčku JH zcela nevymazatelné!

-saj-

Hana Galetková	••	••••	•••	•••	•	••••	••••	••••
Tomáš Volkmer	•	••••	•••	••••	•	•••	••••	••••
Zuzana Vojtíšková	•	•••	••••	••••	••	••••	•••	•••
Martina Schlegelová	•••	••••	••••	••••	•	•	••••	•••
Jiří Lössl	•••	••••	•	••••	•	••••	••••	•
Jan Šotkovský	••	••••	••••	•••	•	••••	•••	••
Milan Strotzer	•••	••••	••	•••	•••	••••	••••	••••
Jana Šoprová	•••	•••	••••	••••	•••	••••	•••	•••
Michal Zahálka	••	••••	••••	••••	•	•••	••••	••••
Eva Šponustová	••	••••	•••	••••	•	••••	•••	•••
Vladimír Fekar	•••	•••	•••	••••	••	•••	•••	•••
Roman Černík	••••	••••	••••	••••	••	•••	•••	••••
Jan Čisár	•••	••••	•••	••••	••	•	••••	••••
	Divadlo „A“ a Divadlo SHANTI, o. z. Prievidza, Slovensko Arto Paasilinna: CHLPATY SLUHA PÁNA FARARA	Divadlo DNO Hradec Králové Jiří Jelínek: IDOLLS	Poetický soubor Divadla Vydýcháno Liberec Klára Peřínová: SMOLÍČEK PACHOLÍČEK	Relikty HMYŽU Praha FAIDRA BEŽÍ O ŽIVOT	Mezinárodní projekt D, PL, CZ KINDER DER ZEIT / PAMIEC / OZVĚNY MINULOSTI	Lucie Trmíková, Miloš Orson Štědroň: LAMENTO / ZTANCE V PRACH A OPĚT DO TANCE	Divadlo Kámen Praha Petr Macháček: DEUS EX OFFO	Češko Svitavy K. J. Erben, K. Šefrna: PTÁK OHNIVÁK, LIŠKA RYŠKA A MY

Hrom do mottolice

Pokračujeme ve velkém odhalování životní motivace lektorů 82. Jiráskova Hronova...

P. Michálek: ŠKRTAT!

(napsal jsem to slovo pro údernost nejdříve třikrát vedle sebe, ale pak jsem ta dvě škrtnul)

J. Hnilička: Hlavně pevně.

J. Machalíková: Nechci všechno stíhat, ale stále se něco děje.

T. Volkmer:

Moje motto?
Tak tedy.
Motto: Vidlo.
Taky Kvedlo.
K tomu Želo.
A když už nic,
tak aspoň
dobrou Hronov.

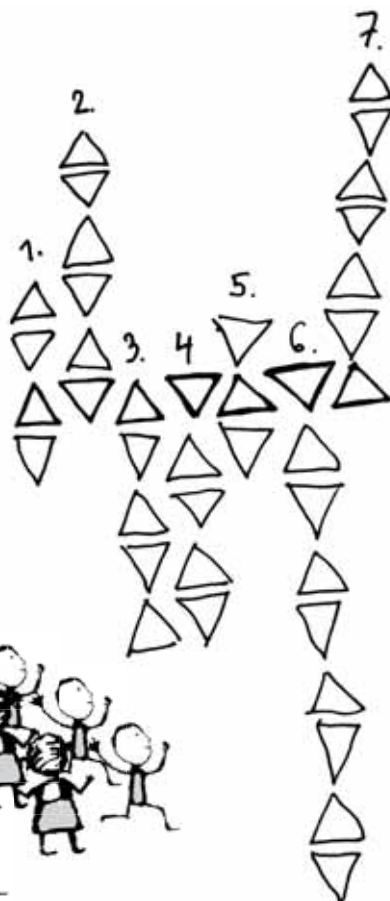
A. Bergman: Cloquet nenáviděl realitu, bylo mu však jasné, že realita je pořád to jediné, kde může přijít k pořádnému bifteku. (Woody Allen)

Křížovka

Pro včerejší výhru si přišla ráno v pět šéfredaktorka Zuzana Vojtíšková. Další zájemci o POLIBEK (a nebylo jich málo) měli smůlu. V dnešní tajence máte odpověď na to, kdo tak sofistikované křížovky chystá, a kdo rozdává bosky...

1. Prší (slangově)
2. Včera byla v sokolovně (i bez vody)
3. Anglicky sedm
4. Křestní jméno ministryně kultury
5. V noci se nám zdají
6. Kapela, jejíž písničky zazní v představení Hledání - Suče
7. Žonglovat se bude v představení

Minutová hra

Každý den máte možnost dopsat aktuální minutovou hru, která vzniká z událostí skutečně odžitých na festivalu. Členové redakce vyhodnotí ze všech konců ten nejlepší a pro autora bude odměnou, že jeho finiš vyjde v dalším čísle Zpravodaje. Tedy: hurá do psaní.

KONKURS

Osoby a obsazení: Režisér, Herečka 1., Herečka 2., Scénárista

Scéna 1. - setmělé divadlo, spoře nasvícená scéna

Herečka 1.: (pateticky, ale s hlubokým dekoltem, který se zdvihá s ohromujícím rozsahem při každém nádechu) Byl pozdní večer, první máj, večerní máj, byl lásky čas...

Režisér: (pro sebe, zoufale) Zase Mácha, zase Máj. (zapaluje si cigaretu)

Herečka 1.: ...hrdliččin zval ku lásce (lascivní pohled přímo do očí scénáristy) hlas, kde borový zaváněl háj.

Scénárista: (k režisérovi) Nepřijde mi zase tak špatná. (k herečce) A nějaký úryvek textu, který jsme vám poslali?

Herečka 1.: Co žéé? To jsem jakoby měla umět, jo?! Já myslela, že si to mám jako přečíst, jestli do toho vůbec půjdu. Ale dobrý to bylo, to ne, že ne.

Režisér: Ozveme se vám co nejdříve. Další! (ke scénáristovi) Ta je poslední, co?

Herečka 1.: Pch.

Herečka 2.: (přichází na jeviště po ruce a na forbínu se dokutálí třemi kotouly plavmo)

Režisér: No to mě poser! Romantická herečka! (mává modrým praporkem)

Herečka 2.: Chceš říct, že nepoznala jsem dřinu ani chudobu? Zůstal mi majetek, jmění a moc. Však ten, kdo naději už navždy zamkl do hrobu, světlo dne zaprodal za věčnou noc. Milence měla jsem všech barev a ras, všichni mě zklamali, všechny smet čas! Že jsem je zabíjela? To snad chceš říct? Zpita jejich krví já krvácela víc!

Scénárista: Tu neznám. Kdo je to?

Režisér: Asi někdo z JAMU, ne?!

Herečka 2.: (vrhá se z pódia do čtvrté řady, kde sedí oba pánové a pootevřením krvavě rudých úst odhaluje nezvykle dlouhé špičáky)

Jak to asi mohlo skončit? Dopiš a došli do redakce!

Do divadla se sbíječkou

Na Hronov se valí lavina kamení, lavina kamení, valí se, tak nějak se valí, lavina kamení, jako, a nových módních trendů. Těch trendů módních.

Od odpoledne se po Hronově nerozebírá nic jiného než představení divadla Kámen: Vy jste tam byli až dokonce? Ty jsi to pochopil? Taky ti to připadalo tak geniální?

Před tím, co se ve skutečnosti děje v Jiráskově divadle nikdo neuteče. Doporučujeme všem podnikavým obyvatelům Hronova, aby si před divadlem otevřeli stánek s ovívacími pomůckami. Domníváme se, že vedro pochází zejména ze zavařených mozkových závitů, které dnes šlapaly na maximum. Ženy se s tímto problémem vyrovnávaly lépe než muži díky pěkným módním doplňkům, mezi které patří vějíře roztočivých barev a tvarů. Dokonce i muži se nestydí ovívat vějíři zapůjčenými od partnerek. Možná by nebyl špatný nápad nechat náročná představení hrát na zimním stadionu. Zapnutím chlazení by se dala teplota mozku snížit na polovinu. Pravda, tvůrci Deus ex offo se snažili divákům vnímání představení ulehčit tím, že každou repliku zopakovali dvakrát, duša moja, obávám se však, že i přesto někteří diváci budou dnes v noci spát s hlavou v ledničce.

Ale ten efekt, kdy venku na dešti stoupá divákům ze zavařených hlav pára a mísí se s cigaretovým dýmem... Ten efekt je kouzelný.

Ještě že večer pokračoval a končil představením improvizací ligy: příběh žádný, téma vyprázdňené, myšlenkový obsah nulový. Každý všechno pochopil, mozek se ochladil a vyvolal možná falešné, ale uklidňující a proto příjemné pocity štěstí. Dobrá dramaturgie prostě dokáže člověka rozhodit a pak ho zase složit dohromady.

Kámen se nevyplácí brát na lehkou váhu a dostat se do jeho podstaty není jen tak. Možná se na dnešní představení vybavte sbíječkou: rozbit, rozvrtat, rozložit, rozdrtit, pořádně se v tom ponímat.

Nezapomeňte chladit!

Snad bude písek stravitelnější.

barel 6

Pozor, pozor!

Hledá se rok starý, bílý plyšový tuleň, hebký na dotek. Slyší na jméno Tuli. Je dlouhý asi 55 cm, fousky má neupravené, kudrnaté, původní barva kožíšku byla bílá, dnes neznámá... Naposledy byl spatřen na koncertě kapely SEN, jak tancuje v zadních řadách tanečního parketu. Odměnou za nalezení bude jednodenní bezedný demižon, nepřenositelný. Informace o pohřešovaném prosím hlase přímo mně, popřípadě v redakci zpravodaje.

Black

Solidní nejistota

Co určitě je jisté, že se různé názory na představení. Dokonce je jisté, že je užitečné vnímat odlišnost přijetí. Také s jistotou můžeme říct, že pro někoho je úplně přirozené uchopit a zpracovat opačný názor druhé osoby a pro dalšího zase nemožné. Jistota, že se v plném sále bude hraný kus líbit všem do poslední židle, je našťastí, díky bohu nereálná. Což pro nás zaručuje vzrušené diskuse do ranních hodin, v krajním případě může dojít i k bitce, dokonce mezi jinak dobrými přáteli. Divadlo je konflikt, to je jistota. Pokud ne, je to nuda, to je spolehlivost.

Zápas v improvizaci jistojistě naláká vždycky hromady diváků, kteří přicházejí a odcházejí s fascinací z výborně odvedené zábavy. Ale mezi jistoty také připisujeme fakt, že jde o tvrdou práci, tréninky nejméně jednou dvakrát týdně, a že ti báječní lidé, i když vypadají, že jim létají nápady z rukávů (a oni jim létají výborné nápady z rukávů), na sobě prostě makají. To patří mezi nepopíratelnosti.

Vážený pane profesore,

problém, jak jej chápete Vy ve svém včerejším Fosilním sloupku, je zábavou a zrcadlem a legrací a svátkem – tedy vším, co by práce na divadle měla obsahovat. Dostáváte mě do úzkých na poli mé vlastní terminologie, nicméně já se na Vaši otázku pokusím odpovědět podle nejlepšího vědomí a svědomí.

Vy ve svém sloupku chápete problém jako zábavnou hříčku, jako objekt, se kterým je možno si hrát, jako situaci, kterou je možné se bavit. Z hlediska terminologie BPC se tedy už díky tomu, co je obsaženo v 1. bodu Desatera BPC (Divadlo není problém, ale zábava, empatie, zrcadlo a svátek.) o problém jako takový nejedná. Jestliže se něčím bavíme, něco nás uchvacuje a láká k dlouhé diskusi, během které vyplouvají na povrch divadelní záhady a kouzla, během které diskutující zažívají příjemné pocity, že přicházejí na něco, co jim doposud bylo ukryto, během které může každý zažít pocit objevování z doposud nepoznaného, se jedná dokonce o samý opak problému – die Unverwicklung (JUNG, Carl Gustav. Výbor z díla. 1. vyd. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka, 1997 2004, sv. 1., ISBN 80-85880-11-3).

Problém je podle mého mínění nepříznivá kombinace okolností, která vyžaduje řešení, což rozhodně Vaši situaci ve Vámi zmiňovaném ideálním PC nevystihuje. Z toho důvodu není třeba si zoufat a hned myslet na nejhorší, v tomto případě dokonce na trhání průkazky BPC. Dovolují si poznamenat na závěr, že definujeme-li si „problém“ jako něco nevyřešitelného (tedy s tím, že pokud je něco vyřešitelného, není to problém), platí toto: Největším problémem při řešení konkrétního problému je to, že se daný problém někdo snaží vyřešit.

Děkuji za pochopení.

Entita SAJ

Diskusní klub se přesouvá

Pro všechny zájemce o pozdně noční diskutování nad inscenacemi, i ty, kdo se chtějí jen přijít podívat a poslechnout si, upozorňujeme, že Diskusní klub se přesouvá do Malého sálu Jiráskova divadla (boční vchod vlevo – stojíte-li proti divadlu).

-red-

Milá redakce,

byli jsem na Jiráskově chatě a tak krásně tam bylo.

A našli jsme u stropu Mistrova slova:

Milá chato dobrošovská, vzácné věci dáváš, veliký rozhled, ne pyšný, ale utěšený, radostný odpočinek po namáhavé pouti, bezpečný útulek v bouři. Tak v tvé výši, tak aby bylo k žití. A tobě buď přáno, abys čněla nad krajem vždy šťastným a svými věrně milovaným.

Alois Jirásek, 1924

Tak si říkáme, že když na začátku řekne se Milý Hronov Jiráskův... také to platí.

Proto posíláme ku Vašemu přečtení a přikládáme i obraz Mistra, který jsme dosud neznali (Lépe to bohužel vyfotit nešlo).

Mějte se pěkně, ať se daří, zpravodaj se nám líbí.

Kateřina a Petr

Poskakovat si jen tak vodou

Takové vodní poskakovaadlo – našla jsem na google, když jsem zadala AquaSkipper. Ve středu 8. srpna bude od 17 hodin mezi splavem a lávkou u čistírny prezentace aquaskipperu (asi do 17:30 hodin). Když je AquaSkipper v pohybu, drží ho nad vodou vztlak, který vytváří voda proudící kolem křídla AquaSkipperu. Jakmile jezdec přestane skákat, přestane působit vztlačková síla a AquaSkipper se začne potápět. Přesto nedojde k úplnému potopení AquaSkipperu, protože jeho konstrukce je vypěněna a tudíž i zcela nehybný AquaSkipper zůstává zčásti nad vodou, takže se nemusíte bát ani vy, co už jste doskákali.

leh

Ahoj všichni absolventi KPR!

Zrodil se úžasný nápad a přicházím s nabídkou. Pokud se stále pohybujete v divadelním prostředí a režirujete, či máte zájem o další vzdělávání v oblasti divadelní, oslovila jsem Milana Schejbalu, zda by neudělal (s Káťou neudělali) pokračování KPR (jakýsi KPR PRG). Milan i Káťa souhlasili a je na nás, bývalých absolventech všech KPR, zda budeme mít zájem. O délce kurzu a počtu soustředění v roce bychom se domlouvali, až po zjištění skutečného zájmu.

Mnozí jste se už ozvali e-mailem, ale někteří jste ho neobdrželi, proto přicházím znovu s touto výzvou.

V případě zájmu mě, prosím, kontaktujte. Díky.

Lenka Janyšová,

Ústí nad Orlicí (608752608)

Patizony na zóny

Přijela maminka Jany Machalíkové a přivezla mi patizon. Musím říct, že od chvíle, kdy jsem nosila v podpaží tento zeleninový předmět vypadající jako slonem rozšlápnutý, stoupl zájem o mou osobu o 200%. Tedy, pokud se vám přihodilo, že se na Jiráskově Hronově cítíte opuštění, osamocení a nebo prostě jen bezradní a nevíte, jak lehce navázat rozhovor s kýmkoliv a kdekoliv, v takové chvíli doporučuji zakoupit patizon – můžu i zapůjčit – (podobně by mohla fungovat dýně Hokaido) a jen tak ho nosit místo kabelky. Určitě vás někdo během tří vteřin osloví. Buď s větou: „Co to je?“ (na té se dá dobře stavět, protože vy víte, o co jde) a nebo ti znalejší: „Ty máš krásný patizon!“ (v takovém případě se můžete pustit v konverzaci rovnou do svého oblíbeného receptu). A naopak, pokud máte pocit, že je tady na vás moc lidí, že se můžete rozskočit mezi všemi, se kterými byste rádi byli, ale nejde vám to v davu, vezměte raději paty na ramena ze zóny JH, patizon upečte a pozvěte si jen jednu jedinou osobu, se kterou chcete strávit vzácnou chvíli. Pro včerejší den jsem si vybrala pana prof. Foslila a jsem nesmírně šťastná, že mou nabídku přijal.

leh

program

zítra

středa 8. srpna 2012

9.00-13.00 semináře

14.00 Problémový klub

14.00/D, 15.30/A, 17.30/C a 18.30/B – SJČ (25´)
Bažantova loutkářská družina DS J. J. Kolář při TJ Sokol Poniklá
Tomáš Hájek dle kočovných loutkářů:
FAUST

14.00/A, 16.30/B a 19.00/C – SOK (65´)
Gut & Edel Lörrach, Německo
Michael Mackenzie:
DIE BARONIN UND DIE SAU (BARONKA A SLUŽKA)

18.30/A a 20.30/B – JD (60´)
Geisslers Hofcomoeidianten Kuks
Geisslers Hofcomoeidianten Kuks:
DON JUAN ANEB STRAŠLIVÉ HODOVÁNÍ
(nehodné pro alergiky na peří)

15.00 – PAJ
ZLATÉ SLUNCE – festival amatérských folkových skupin

Vystoupí kapely:

15.00 - Struna Hronov

15.30 - Koyoti Rtyně

16.10 - Tendr Trutnov

16.50 - Fukanec Nové Město

17.30 - Country Colaps Pardubice

18.10 - Chvíle Hronov

18.50 - Kamion Hronov

19.30 - Bieguni - PL

20.30 - MALINA BROTHERS (Luboš Malina – Druhá tráva, Pavel Malina - Žalman a spol., Josef Malina - COP, Pavel Peroutka - Spiritual Kvintet)

Po skončení programu pokračuje v parku Afterpárty.

20.30 – kavárna Blanka
Inženýr Vladimír: Ošklivé písňe o hezkém světě
(sólový koncert Vladimíra Mikulky)

22.00 – na náměstí před divadlem
HEEBIE JEEBIES
Koncert a křest nového CD

23.00 – malý sál JD
Diskusní klub
Hosté: J. Adánek a T. Volkmer

Legenda:

JD = Jiráskovo divadlo

SJČ = Sál Josefa Čapka

SOK = sál sokolovny

JHŠ = jídelna Hotelové školy

PAJ = park A. Jiráska

V případě nepříznivého počasí se program v parku nekoná!

Změna programu vyhrazena!

Pozor, nepřehlédněte

Změna programu!

Představení Židovka aneb Žonglování nad životem se odehraje v Jiráskově divadle v 16.15 hodin pro diváčkou řadu B + C a v 21.30 hodin pro diváčkou řadu A.

program **dnes**

úterý 7. srpna 2012

9.00-13.00 semináře

14.00 Problémový klub

14.00/D, 16.30/A a 20.00/B - SJČ (55´)
Studio Divadla Dagmar Karlovy Vary
Zdeněk Šmíd, Hana Franková:
HLEDÁNÍ - SUCHE

14.00/A, 17.40/B a 21.30/C - SOK (75´)
Divadlo Kámen Praha
Petr Macháček: RAS AL CHAJMA

15.00 - PAJ
MŇAM POHÁDKY
- pohádku pro nejmenší zahraje
Divadýlko Kuba z Plzně

16.15/B+C a 21.30/A - JD (70´) HOST JH
Divadlo KUFŘ
Adéla Kratochvílová:
ŽIDOVKA ANEB ŽONGLOVÁNÍ NAD ŽIVOTEM

17.00 - PAJ
DECHOVÝ ORCHESTR HRONOV 2012
zpívají: Eva Ducháčová a Petr Krista

17.00 - kavárna Blanka
Strunné DUO Kubeček - Vrtiška

20.30 - PAJ
Miloš Meier - bubenický projekt
DRUMMING SYNDROME
+ hosté DYMYTRY, STROY a NOID, křest dvd
DRUMMING SYNDROME!!!
Po skončení programu v parku pokračovat
Afterpárty.

23.00 - malý sál JD
Diskusní klub
Hosté: L. Horký a J. Machalíková

Legenda:
JD = Jiráskovo divadlo
SJČ = Sál Josefa Čapka
SOK = sál sokolovny
JHŠ = jídelna Hotelové školy
PAJ = park A. Jiráska
V případě nepříznivého počasí se
program v parku nekoná!
Změna programu vyhrazena!

Zpravodaj 82. Jiráskova Hronova 2012
Vydává organizační štáb.
Redakce:
Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka),
Jana Soprová, Lenka Huláková,
Jan Švácha, David Slížek,
Ivo Mičkal (fotograf), Michal Drtina (sazba)
Kresby: Sazman
Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.cz>
E-mail redakce: zpravodaj.jh@centrum.cz
Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč
Sponzor tisku: Konica Minolta
Redakční uzávěrka: 7. 8. 2012 ve 3.35 hodin
Vychází: 7. srpna 2012
Neprošlo jazykovou úpravou!

V dnešním informačním občasnku Bezproblémového klubu se zaměříme na další z nejčastějších problémů festivalu Jiráskova Hronova a vysvětlíme si, že se vlastně o žádný problém, zásadní už vůbec ne, nejedná.

Představte si, že se vám přihodí taková situace, kterou je možné jednoduše vyjádřit jedinou větou: „Já chci jinou, než tu, co mě chce...“ Podobný komplex sexuálně-emotivních frustrujících až deprivujících stavů by se mohl zdát problematickým, s nevratnými citovými následky a následující samotou, ve večerním Hronově více než nevítanou. Je tu ovšem BPC a ten tvrdí jako vždy, že se jedná o problém pouze zdánlivý, který je možné řešit snadno dostupnými prostředky a návody.

Řešení číslo 1. – Začni balit její kamarádku (jeho kamaráda)

Člověk už je tak prapodivný tvor, že vždycky bude chtít to, co má někdo jiný. V tomto případě obdiv osoby druhého pohlaví. Pokud tedy chcete zapůsobit na objekt svého zájmu a vidíte, že nemáte moc šancí, začněte rovnou útočit bez skrupulí na jeho (její) přítele (přítelkyni). Téměř vzápětí se projeví několik důsledků. Pravý objekt zájmu si vás všimne a začne si sebe představovat na místě přítele (přítelkyně), náhradní cíl vás začne pravděpodobně díky strategii zvyšování své ceny okamžitě odmítat a všichni ostatní zájemci o vaši osobu jsou upozorněni, že své síly napíráte jinam. Dalším krokem je vyplakání se na rameni (popřípadě v klíně) pravého objektu zájmu a dál si již jistě každý snadno poradí...
DOPORUČUJEME V PŘÍPADĚ DOSTATKU ČASU (minimálně týden)!

Řešení číslo 2. – Buď nažraným lvem (lvicí)

Když má lev ulovit gazelu, nestačí mu k tomu drápy a rychlý běh. Gazela je rychlá a lehká, lev rychle startuje a brzy se unaví. Proto dělá, že je nažraný a vyhřívá se na sluníčku. Gazela brzy ztratí ostražitost a přiblíží se na vzdálenost, ze které již není úniku. Chovejte se jako lev. Všechny akce objektu zájmu vůči vaší osobě přijímejte s blahosklonností, samozřejmě a jakoby na okraji své pozornosti. Akce může začít například

jeho (jejím) pozdravem, na který odpovíte buď pouhým bezvýznamným zaznamenáním, nebo rychlým nepatrným pozvednutím dlaně a předstíraným nezájmem. A toho (tu), co vás chce, využijte svým nezájmem jako doklad svojí nasycenosti. **DOPORUČUJEME JAKO ALTERNATIVNÍ METODU** (jiná zvířata mohou být v lovu rychlejší než lev).

Řešení číslo 3. – Zkus přímočarost!

Tato strategie je zdá se lepší pro chlapy, než pro baby, ale jsou známy i případy, kdy je s úspěchem použila ženská. Chce to ovšem poměrně dost odvahy s rizikem, že se ztrapníte a v případě mužské akce riskujete i nějakou tu facku. A jak na to? Vyhledejte objekt svého zájmu za příznivých okolností (pokud možno beze svědků, čímž se minimalizuje riziko trapasu) a rovnou jej oslovte s tím, že by bylo fajn potkat se v posteli, na mezi, mezi spacáky nebo v trávě nočního parku. Co vlastně riskujete?! Minutový trapas, se kterým se snadno smíříte, ztrátu sebevědomí? Vždyť jste věděli, že to s padesátiprocentní pravděpodobností nevyjde. Před zásadní otázkou si sundejte brýle! Té (tomu), co vás uhání, na rovinu řekněte, že je to zbytečné. Ať má čas jinde použít výše naznačené strategie. **DOPORUČUJEME TĚM, CO NEHLEDÁJÍ DLOUHODOBÝ VZTAH!**

V příštím díle se zaměříme na situaci (pozor - nikoliv PROBLÉM): Tohle představení opravdu nevydýchám.

-saj-

Není malých štěků 04

Jmenuju se Erkyl, mops Erkyl. Měli byste někdy zkusit chodit s čenicem u země. Nevíte, o co přicházíte. Tak třeba lidi dole voní úplně jinak než nahoře. Teda většinou. A těch věcí, které na zemi najdete! Vajgly, drobnky, seminaristky namol... Můj pán řfká, že nemám do všeho strkat čumák, že prý přes něj dostanu. Ale copak to jde? Jsem Erkyl a nic přízemního mi není cizí.

-erkyl-

